

Look Good Feel Better - Hur gick det sen..?

Text: Karin Persson Foto: Ulf Huett och Amoena

Jag mötte henne första gången för drygt ett år sedan. Hon var en av deltagarna på kursen Look Good Feel Better som hölls för canceropererade kvinnor på Karolinska Sjukhuset. Du kanske minns artikeln om kursen från vårt tidigare nummer av Amoena Life. Den gången var inte själva sjukdomen i fokus, där var man inte patient utan kursdeltagare.

Syftet var att få hjälp med makeup, känna sig ompysslad och få möta andra i liknande situation.

Jag minns henne särskilt för att hon sa att hon faktiskt tyckte att det var värre att bli av med håret än med bröstet. Hon fick mig att förstå något av den oerhörda betydelse som det yttre har för identiteten. Hur har det gått för henne? Jag tog kontakt med Petra

Lindberg igen och det första jag la märke till, var att det egna håret var tillbaka. Och vi återkallar hur det var den där dagen för drygt ett år sedan.

-Det var skönt att komma bort en stund, ifrån det som var sjukt och svårt, säger Petra. Att få träffa flera, känna gemenskap och kunna identifiera sig med andra som befinner sig i liknande situationer. Det var väl inga nya revolutionerade makeupkunskaper jag tillägnade mig den här dagen, men det var så skönt att få göra sig fin och känna sig snygg och vanlig igen. Det hjälpte verkligen fram känslan av friskhet.

Petra är 37 år och har familj med tre flickor, 12, 5 och 2,5 år gamla. Det var på våren 2003 som misstanken kom första gången. Bröstet undersöktes

och hon fick lugnande besked. Men misstanken fanns ändå kvar och på hösten togs några knölar bort, och då visade det sig att det var cancer. Man tog bort en "tårtbit" samt några lymfkörtlar och då stod det också klart att hela bröstet måste opereras bort. Petra behandlades först med cellgifter och i mars 2004 opererades bröstet bort och efter det blev det strålbehandling.

-Nu är det bara (!) hormonbehandling kvar, säger Petra. Och det kommer jag att få hålla på med i fem år.

Och jag undrar lite tafatt om hon inte tappar modet ibland.

-Jo visst gör man det emellanåt. Och det tar verkligen psykiskt också. Rädslan att det ska vara cancer kommer vid minsta småbesvär som huvudvärk till exempel.

Sen kommer reaktioner i olika takt under processen. Som i somras, då min man pustade ut och tyckte att nu är det över, då fick jag min reaktion.

Petra tycker att det har gått bra att tala med barnen, helt öppet med den äldsta som naturligtvis har fått sina reaktioner. Att 5-åringen också bearbetar det hela märktes då hon klippte av håret på Barbiedockan som hon lekte hade bröstcancer. Minstingen ville bli hämtad och lämnad på dagis av just mamma under den här perioden. Hon ville bli buren – men det orkade inte Petra. Hon berättar om en konstig trötthet, en orkeslöshet där man kan känna sig pigg i huvudet men trött i kroppen – och hur skönt det varit med det stöd hon fått från make och svärföräldrar. Farmor har fungerat som en extramamma för flickorna och varit ett stort stöd för dem alla tre.

En period var det som om konsekvenserna runt omkring blev jobbigare än själva sjukdomen. Inte minst detta att tappa håret, att det tog bort så mycket av henne själv. Håret försvann i omgångar, först på huvudet och sen på kroppen. Sist försvann även ögonbryn och fransar.

-Först då insåg jag att ögonfransar har en skyddande funktion. Det blåste ständigt in grus i ögonen. Det blev också så tydligt att mycket hår är det som gäller för den bild vi har av skönhet.

”Att 5-åringen också bearbetar det hela märktes bland annat då hon klippte av håret på Barbiedockan som hon lekte hade bröstcancer.”

Det är så skönt nu när håret växer ut. Jag väntar ivrigt på att det ska bli längre, som jag hade tidigare.

Petra är tacksam för den professionella hjälp hon fått och att hon har blivit väl

-Det är så skönt nu när håret växer ut. Jag väntar ivrigt på att det ska bli längre, som jag hade tidigare.

bemött av alla i vården. I början då hon fastnade i frågan "Varför?", "Vad har jag gjort för fel?", "Varför har jag fått bröstcancer?" blev hon lugnad av bröstsjuksköterskans information. Hon har också sökt information på nätet och hittat www.cancersamtal.nu och hon har provat Aloe Vera gel-creme som hjälpte huden under strålperioden.

-Radiumhemmet som jag tidigare känt illamående inför, blev en trygghet som jag till och med saknade då jag gick därifrån. Det var som att sluta nian!

Nu väntar Petra på att få ett nytt bröst genom en rekonstruktion och hon hoppas att vara tillbaka i arbetet som

försköllärare åtminstone på deltid till våren.

-Jag blickar framåt nu. Det har jag egentligen gjort hela tiden. Jag vill vara en positiv förebild för andra. Jag vill visa på att det går bra för det mesta!

Vi på Amoena säger ett stort tack till Petra som genom att berätta detta är till hjälp för många andra.